

ע"י לימוד התורה הקדושה והדבקות בצדיק האמת ניצלים מכל המקטרגים
והחיצונים

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים כז) יְהוָה אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אֵירָא וְגו'.

פתח רבי פנחס לדרוש בשבח נכדו רבי אלעזר ואמר לבאר את מש"כ ה' אורי

וישעי ממי אירא. **יְהוָה אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי, פִּיּוֹן דְּבַר נֶשׂ אֶסְתָּפֵּל (נ"א**

אֶתְאַחַד) בְּנִהוּרָא דְלַעֲיִלָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲנִיהִיר

עֲלֵיהּ, לָא דְחִיל מַעְלָאִין וְתַתָּאִין כי מש"כ ה' אורי וישעי פירושו

שמכיון שהאדם מתבונן באור העליון של התורה הקדושה אז הקב"ה מאיר עליו ותורתו

מצלחת ועי"כ הוא לא מפחד מהמקטרגים העליונים ומהאויבים התחתונים. **כְּמָה**

דְּאֵת אָמַר כמו שנאמר בפסוק, **וְעַלֶיךָ יִזְרַח יְהוָה וְכְבוֹדוֹ**

עֲלֶיךָ יִרְאֶה דהיינו שע"י לימודו בתורה יזרח עליו אור ה' ממש כי זהו מש"כ ה' אורי

וישעי. **יְהוָה מְעוּז חַיִּי, פִּיּוֹן דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲחִיד בֵּיהּ**

בְּבַר נֶשׂ, לָא מְסִתְפִי בְּהוּא עֲלָמָא מְכַל מְאֲרִיהוֹן

דְּדִינִין ומש"כ ה' מעוז חיי פירושו שמכיון שהקב"ה אוחו באותו אדם אז הוא לא מפחד

בעולם העליון מכל בעלי הדינים כי בעת פטירתו מהעולם נשמתו מדבקת בשכינה ולכן אין

בעלי הדינים יכולים להרע לו. **אוּף אֲנָא כְּהֵאֵי גְוֹנָא, פִּיּוֹן**

דְּאֲחִידָנָא בְּאֲבוּךָ וּבְךָ לָא אֶסְתְּפִינָא בְּהֵאֵי עֲלָמָא

וּבְעֲלָמָא אַחְרָא ואמר רבי פנחס שגם אני כדוגמת כך כי מכיון שאני אחוז באביך

רשב"י וגם כך רבי אלעזר אז לכן אני לא אפחד לא בעולם הזה ולא בעולם הבא מאחר

שהדבקות אל צדיק האמת מועילה להינצל מכל המקטרגים והחיצונים שלא יתפסו אותו

לגיהנם (זהר חי)♦

רבי פנחס אומר על רבי אלעזר את הפסוק ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך

וְעַלְךָ כְּתִיב, (משלי כג) יִשְׂמַח אָבִיךָ וְגו' ואומר רבי פנחס שעליך רבי

אלעזר נאמר 'ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך'. **כִּיִּן דְּכְתִיב יִשְׂמַח**

אָבִיךָ וְאִמְךָ, מֵאִי וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ, דִּהָא בְּאִמְךָ סִגְיָא וקשה

מכיון שכבר כתוב 'ישמח אביך ואמך' למה כתוב עוד 'ותגל יולדתך' הרי ודאי מש"כ 'ואמך'

היא זו שהולידה אותו. **אֵלָא יִשְׂמַח אָבִיךָ: דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא**

[צו] אלא פירושו שישמח אביך הוא הקב"ה שהוא ז"א. **וְאִמְךָ: דָּא כְּנֶסֶת**

יִשְׂרָאֵל ואמך היא השכינה הנקראת כנסת ישראל. **וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ:**

יוֹלְדֶתְךָ דִּלְתַתָּא ומש"כ 'ותגל יולדתך' היא אמו שהולידה אותו למטה. **רְבִי**

שְׂמֵעוֹן אָבוּךָ אֵן חֲדוּוֹתָא דִּילֵיהּ וקשה שהרי כתוב רק 'יולדתך' ואיפה

מרומז בפסוק שמחת אביך רשב"י. **אֵלָא קָרָא הוּא בְּלַחֲדוּזֵי דְּכְתִיב**

אלא הוא כתוב בפסוק בנפרד שכתוב, **(משלי כג) גִּיל יְגִיל אָבִי צְדִיק**

שפירושו: **דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא** שאבי צדיק הוא הקב"ה שהוא ז"א♦

אור הרשב"י

שנאמר: שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך.

[צו] כדאיתא בכרכות דף לה עמוד ב' ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, שנאמר הלא הוא אביך קנך; ואין אמו אלא כנסת ישראל,

הלימוד היומני

מרים בת חיה – רפואה שלימה

וְיוֹלֵד חָכָם יִשְׁמַח בּוֹ: דָּא אָבִיךָ דְלִתְתָא ומש"כ 'ויוולד חכם ישמח בו' הוא אביך שלמטה בעוה"ז. דְּבָר אַחַר, גִּיל יִגִּיל אָבִי צַדִּיק פִּירוּשׁ אַחַר עַל מִשׁ"כ גִּיל יִגִּיל אָבִי צַדִּיק: דָּא אָבִיךָ דְלִתְתָא שְׁהוּא אָבִיךָ שֶׁלִּמְטָה בְּעוּה"ז. וְיוֹלֵד חָכָם יִשְׁמַח בּוֹ, כְּתִיב בְּתוֹסֶפֶת וָא"ו, דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא לְעִילָא ומש"כ 'ויוולד חכם ישמח בו' הקרי הוא 'שמח' אבל כתוב ו'ישמח בתוספת אות ו' כי ביאורו שגם הקב"ה שהוא סוד אות ו' שבשם הו"י"ה שמח בו למעלה.

מקשה רבי אלעזר כיצד האדם מפקיד נשמתו בידי המלך הקב"ה

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר שֶׁהֵנָּה כְּתוּב בַּפְּסוּק (תהלים לא) בְּיַדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי פְּדִיתָהּ אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת. הַאי קָרָא אֵית לִיה לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיה, חֲמִיתוֹן מֵאֵן דְּאֶפְקִיד בְּיַדָּא דְּמַלְכָּא מִיָּדִי ואומר רבי אלעזר שבפסוק זה יש להתבונן בו כי וכי ראיתם מי שמפקיד דבר ביד המלך הרי אין זה כבוד המלך שיופקד בידו פיקדון של הדיוט. אָלָא, וְדָאִי זַכָּאָה הוּא בַר נָשׁ, דְּאֶזִּיל בְּאוֹרְחוֹי דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא, וְלֹא חָטִי קַמִּיהּ אלא ודאי אשריו של אותו אדם שהולך בדרכי המלך הקדוש והוא לא חוטא לפניו. תָּא חַזִּי, פִּיּוֹן דְּעָאֵל לִילִיא, אֵילְנָא דְּמוֹתָא שְׁלִיט בְּעֵלְמָא, וְאֵילְנָא דְּחַיִּי אֶסְתַּלַּק לְעִילָא לְעִילָא כי בא וראה למה צריכים בני האדם להפקיד את נשמתם בפקדון כי מכיון שנכנס הלילה אז אילן המוות שולט בעולם מאחר שהמלכות יורדת

ממקומה שהאצילות שהוא סוד עץ החיים ואז רגליה יורדות אל מקום הקלי' הנקראים מוות ואז עץ החיים שהוא הז"א הוא עולה למעלה אל הבינה בסוד מ"ן ע"י השינה והדורמיטא (מק"מ בשם מהרח"ו). **וְכִיּוֹן דְּאֵילָנָא דְּמוֹתָא שְׁלִיט בְּעֵלְמָא בְּלַחְדוּזֵי, כָּל בְּנֵי עֵלְמָא טַעְמִין טַעְמָא דְּמוֹתָא** ומכיון שאילן המוות שולט בעולם לבד בלי ז"א הממתק את דיני המלכות לכן כל בני העולם טועמים טעם מיתה מאחר שהשינה היא אחד מששים במיתה. **מֵאֵי טַעְמָא** ומה הסיבה לכך. **בְּגִין דְּהָהוּא אֵילָנָא גְּרִים** אלא אותו האילן של המלכות גורם את הדבר כי היא שולטת לבד בלא ז"א ועי"כ היא גורמת שינקו החיצונים מצד הדין שבה ועי"כ יש להם כח להתפשט בעולם ולשרות על בני האדם הישנים.

לפני השינה צריך האדם לומר בידך אפקיד רוחי פדית אותי ה' אל אמת **וְבַר נָשׁ בְּעֵי לְאֶקְדָּמָא וּלְמַפְקָד בְּיָדֶיהָ נַפְשִׁיהָ בְּפִקְדוֹנָא. כְּפִקְדוֹנָא דְּבַר נָשׁ, דִּיהִיב פְּקֻדוֹנָא לְאַתְרָא** ולכן צריך האדם להקדים עוד בטרם שתשלוט עליו השינה להפקיד את נפשו ביד הקב"ה ע"י שאומר אחרי ק"ש את הפסוק 'בידך אפקיד רוחי פדיתה אותי ה' אל אמת' ואז הוא מפקיד את נפשו כאדם המפקיד ונותן את פקדונו ביד אחר (רמ"ק), **דְּאֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ אֶתְחַיֵּיב לְגַבִּיהָ יִתִּיר מֵהָהוּא פְּקֻדוֹנָא, לְאוּ כְּדָאֵי לְאַתְאֶתְדָּא בִּיהָ, הוֹאִיל וּפְקֻדוֹנָא אֶתְמַסֵּר לְגַבִּיהָ** ואפילו אם המפקיד חייב לו כסף יותר מערכו של הפקדון בכל זאת לא כדאי לו להחזיק את הפקדון אצלו בתורת משכון על החוב שהוא חייב לו בגלל שזה הפקדון בא לידו בתורת